

Bez zmian.

II. Zauważone zmiany w dystrybucji.

a/ Meldowany dotychczas w rejonie PONIEWIEŻA 2-gi p.p. w ub. tygodniu przerzucony został do JANOWA, przy czym III-ci baon jego stoi w ZEJMACH na północ od JANOWA.

b/ 13-ty p.p. w składzie 2-ch baonów przerzucony z Kowna do WILKOMIENIA. Pułk ten należy do formującej się w Kownie 5-tej Dywizji piech.

c/ Meldowany dotychczas w rejonie PUNIE - OLITA 1-szy p. Huszarów skierowany został z powrotem na północ.

Sztaby wszystkich trzech pułków jazdy znajdują się w Kownie, tam też dwa szwadrony 1-go pułku, dwa szwadrony 2-go pułku i jeden szwadron 3-go pułku "Żelaznego Wilka". Dwa szwadrony 1-go p. w OZBERONYM DWORZE, dwa szwadrony 2-go p. w KIEJMANACH, trzy szwadrony 3-go p. - na lewym skrzydle 2-giej Dywizji w rejonie NOWO-ALEKSANDROWSK - ABELE.

III. Dystrybucja.

1. W pierwszej linii i najbliższej rezerwie:

a/ Suwalszczyzna:

Odcinek od granicy Pruskiej do Niemna, oraz na tej stronie Niemna do ORAN obsadzają oddziały 4-tej Dywizji, sztab której nadal znajduje się w Kownie. Na odcinku tym w niektórych miejscach skupione są większe oddziały partyzantów. Od granicy do Niemna stoi na linii III/10-go p.p. ze sztabem w KALWARJI. I-szy i II-gi baony 10-go p.p. - w MARJAMPOLU. 11-ty p.p. ze sztabem w OLICIE. I-szym baonem obsadza odcinek MEBECZ - ORANY i trochę na północ. II-gi i III-ci baony rozkwaterowane w koszarach w OLICIE. 12-ty p.p. ze sztabem w WOŁKOWYSZKACH rozkwaterowany w okolicznych wsiach. Partyzanci grupują się przeważnie w pobliżu linii rozjemowej w rejonie toru kolejowego OLITA - SUWAŁKI, w rejonie DEUSKIENIK, oraz MEBECZA i PRZELAJE.

b/ Odcinek Bożanowo-Wschodni:

Odcinek ten nadal obsadza 3-cia Dywizja piechoty ze sztabem w KOSZEDARACH. W rejonie STOKLISZEK stoi 6-ty p.p.

6845
12
Wilno, dn. 19/III. 1921 r.

W

6845
19/3/21
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

sztab pułku i I-szy baon w JEZYCIE, II-ty baon również w rezerwie
w tym rejonie, III-ci baon obsadza odcinek DOBRYSZKI - DONGIERDZISZ-
KI. W STOKLISZKACH - 9-ta lekka bateria.

3-ci p.p. ze sztabem w ABRAMOWSKU III-cim i I-szym baonami ob-
sadza odcinek DONGIERDZISZKI - WILJA do styku z 7-mym p.p.; II-gi
baon w rezerwie.

3-ty p.p. ze sztabem w ZOSLACH; w rezerwie dywizyjnej. I-szy baon
w MILEJGANACH; II-gi w ZOSLACH; III-ci - w ZYZMORACH. Tam też 7-na
lekka bateria.

c/ Odcinek Północny:

Odcinek ten nadal obsadzony jest przez oddziały 1-szej i 2-giej
Dywizji piech. Sztab 1-szej Dywizji - w WILKOMIERZU, 2-giej - w
UCHANACH. 7-my p.p. ze sztabem w GIEŻWANACH obsadza odcinek WILJA -
SZNIPANCE II-gim baonem, sztab którego w naj. POSZYREWICIE. I-szy i
III-ci baony w rezerwie w rejonie GIEŻWAN. Na odcinku pułku w LE-
MONTOWSZCZYZNIE stoi 6-ta bateria lekka.

1-szy p.p. ze sztabem w BOGUSŁAWISZKACH dwoma baonami obsadza od-
cinek od SZNIPANCE do GIEDROJCIE i trochę na wschód. Jeden baon
w rezerwie, w rejonie sztabu pułku.

4-ty p.p. w rezerwie dywizyjnej: sztab pułku w WILKOMIERZU, oddzia-
ły rozlokowane w rejonie WILKOMIERZA i WIEPRZÓW.

8-my p.p. ze sztabem w MALATACH dwoma baonami obsadza odcinek
mniej więcej od GIEDROJCIE na wschód i północ do LABONAR. III-ci ba-
on na odcinku GIEDROJCIE - jezioro BOŁOMA; I-szy baon na odcinku
jez. BOŁOMA - LABONAR, sztab jego w INTURKACH. II-gi baon w rezer-
wie przy sztabie pułku w MALATACH.

5-ty p.p. ze sztabem w UCIANACH /przeszedł tu z Dawgieli/ dwoma
baonami obsadza odcinek od LABONAR - TAUFOGINE i WOJASZYSZKI do
granicz Łotewskiej. III-ci baon na odcinku LABONAR - TAUFOGIN, II-gi
baon na północ od niego. W rejonie UCIAN znajduje się 5-ta i 8-na
baterie lekkie. W rejonie JEZIOROSY - ABELE stoją trzy szwadrony -
1-szy, 2-gi, 3-ci - 3-go p. jazdy "Żelazna Wilka".

2. W głębszej rezerwie i wewnątrz kraju.

2-gi p.p. w JANOWIE, przy czym III-ci baon jego stoi w ZEJMACH.

W WILKOMIERZU znajdują się formujący się 13-ty p.p. /dwa baony/;
pułk ten wchodzi w skład formującej się w Kownie 5-tej Dywizji p.

W PONIEWIEZU znajdują się kompanie kadrowe 1-go, 3-go, 4-go, 5-go,

8-go, i 9-go p.p.; w RADZIWIŁISZKACH - kompanie kadrowe 2-go i 6-go

p.p.; w WILKOMIERZU - kompanie kadrowe 7-go p.p.; w WILKOMIERZU

kompanja kadrowa 10-go p.p.; w MARIJAMPOLU 10-go p.p., w OLICH
kompanja kadrowa 11-go p.p., w Kownie prócz maldowanych w swo-
im czasie oddziałów obecnie znajdują się sztaby wszystkich pułków
pułków jazdy, oraz ich szwadrony szwadron 1-ty p. Buzarów
trewany jest cały w rejonie Kowna; dwa szwadrony jego stoją
w SZEREMONIA INORZE, 2-go p. dwa szwadrony - 1-ty i 4-ty w Kownie,
2-ci i 3-ci w KIEJDIANACH. "Żelazna Wilka", w Kownie - 4-ty
szwadron. W Kownie również znajdują się następujące baterje:
1-sza, 2-ga, 4-ta, 10-ta, 11-ta i 12-ta, oraz formująca się 14-ta i
13-ta lekkie baterje i 1-sza i 2-ga ciężkie baterje sztab wy-
gady artylerji w PONIEMUNIU. W KIEJDIANACH stoi zapasowy szwadron
1-go pułku strazy granicznej.

Komendantury wojskowe i oddziały komendancje są w następujących
miejscowościach: Kosno, Marjampol, Tytkowszki, Kibarty, Szawle,
Olita, Szaki, Władysławów, Wilki, Kożedary, Janów, Niekonierz, Berisnie,
Taurogi, Durburg, Telaze, Pungiany, Kretyaga, Pokara, Możejki, Szawle
Janiszki /na granicy Litwy/, Heiany, Poniewież.

Komendantury kolejowe oraz po jednej kompanji strazy kolejowej
jest w następujących miejscowościach: Kowno, Szawle i Możejki.

Pierwsza kompanja obsadza linje kolejowj Kowno - Kibarty, Szawle -
Kiejdany i Kowno - Jewie; druga kompanja obsadza linje kolejowj
Szawle - Janiszki, Szawle - Kiejdany i Szawle - Taurogi; trzecia
kompanja obsadza linje kolejowj Szawle - Możejki, Możejki - grani-
ca Litewska.

IV. Organizacyjne. 1. Liczebność armji czynnej.

Organizacja armji litewskiej zwolna posuwa się naprzód. Czas za-
wiązania broni wykorzystany został w celu organizacji i uzupel-
nienia poszczególnych jednostek, w oddziałach linjowych liczebność
kompanij doprowadzono do 120 ludzi. Obecnie liczebność armji
czynnej przedstawia się następująco:

11-cie pułków piechoty po 1500 ludzi i 37 K.M. - razem

16500 ludzi i 397 K.M.

12-ty, 13-ty p.p. i baon Białoruski po 500 ludzi i 18 K.M. - razem

1500 ludzi i 54 K.M.

Baon Szeperski i oddziały pomocnicze /baon szeperski liczy 4 kom-
panje po 200 ludzi./ - razem 2000 ludzi.

3 pułki jazdy po 4 szwadrony à 150 ludzi i 8 K.M. - razem

1800 ludzi i 24 K.M.

12 sformowanych baterij polowych i 2 baterie ciężkie - razem
1600 bagn. i 56 dział.

Oddziały gospodarcze armji około - 2000 bagn.

Razem liczebność armji czynnej wynosi
23600 bagn., 1300 szabel, 375 K.M. i 56 dział.

Liczebność poszczególnych pułków składa się

9 kompanij piechoty po 120 bagn. -	1080 bagn.
3 K.K.M. po 60 bagn. i 9 K.M. -	180 " 27 K.M.
Kompanja sztabowa -	60 "
Oddziały pomocnicze /pluton telefoniczny, tabor/ -	180 "
<hr/>	
Razem:	1500 bagn. 27 K.M.

Oddziały krajowe, zależne od M.S.W. /brygada etapowa, straż graniczna i kolejowa oraz kadry pułków/ liczą razem około 8000 bagn.

Ogólna liczebność armji litewskiej sięga z górą 30000 bagn. Pod bronią znajdują się obecnie roczniki 1895 - 1901, mężczyźni zaś zdolni do służby wojskowej zarejestrowani są do 40-tu lat. Projektowane jest doprowadzenie ilości pułków do 20

2. Straż graniczna:

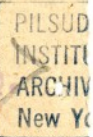
Istniejący dotychczas, już zorganizowany, 1-szy pułk straży granicznej składa się z 6-ciu szwadronów linjowych i jednego zapasowego. Sztab pułku oraz kadra stoi w Kiejdanach; szwadrony linjowe nad granicą Niemiecką i Łotewską. Projektowana jest organizacja drugiego pułku.

3. Zależność oddziałów etapowych.

Oddziały etapowe - brygada etapowa, straż graniczna i kolejowa, kadry pułków - podległe są kompetencji M.S.W.. Komendantury wojskowe oraz kolejowe w poszczególnych miastach tworzą t.zw. "Miejscową Brygadę", dowódcą której jest mjr. Merkis. Sztab brygady w Kownie.

V. Nastroje.

Pod względem militarnym nastroj armji litewskiej pogarsza się. W znacznej mierze wpływa na to ogólne zniechęcenie do prowadzenia wojny wogóle oraz ogarniające coraz większe masy również wśród wojska przeświadczenie o bezsensowności wojny z Polakami, która uważana jest za bratobójczą i coraz więcej traci na popularności. Stosunki pomiędzy żołnierzami i oficerami, z powodu odosobnienia tychże są napięte. Oficerowie, przeważnie roszanie lub mało-inteligentni szwiniści litewscy, nie umieją się zbliżyć z żołnierzami i nawiązać dobrych przyjacielskich stosunków, opartych na wzajemnym szacunku i szacunku się. Dyscyplina zewnętrzna nie ma większego

Wojakowe.

Sztab 1-szej Dywizji Kurlandzkiej w Libawie, 2-ciej Litwańskiej w Rydze, 3-ciej Zemlańskiej w Dynaburgu, 4-tej Letzańskiej w Rzeżycy. Balbinowo jest obsadzone przez Dywizję Zemlańską.

W Poliszczynie na północ od Osweja stoją dwa plutony Kurzińskiej Inżynierskiej Kompanji. Sztab kompanji i skład amunicji w Janopolu.

Po przeprowadzeniu demobilizacji pozostała w armji dwa roczniki żołtwszów i 5 roczników letzańców.

Oświata polska na Łotwie.

Na stanowisko inspektora szkół polskich w Letzalji wysunięto kandydaturę p. Pruchnika, dyrektora gimnazjum polskiego w Dynaburgu. Kandydatura została przez rząd łotewski zatwierdzoną. Jest nadzieja, iż sprawa szkolnictwa polskiego będzie pchnięta na odpowiednią drogę.

Z przyczyn niewyjaśnionych w Przewodujaku w pow. Dynaburskim została zamknięta przez władze łotewskie polska szkoła. Uczęszczało do szkoły 120 dzieci polskich.

Dr. Engelhart rozmawiał z profesorem Simpsonem i opowiada, że ten ostatni wyraża wrażenie, że w okolicach Iłkuckaty większości nie stanowią ani litwini, ani łotwowie, lecz ktoś trzeci - aczkolwiek nie polacy.

Rząd łotewski postanowił terytorjum okręgu Iłkuckańskiego, który sięga od Litwy - wcielić do Letzalji.

W Lucwiskim powiecie 25-go lutego z listacji zostały oddane w dzierżawę ogrody owocowe przy dworach. Właścicielom odmówiono wa dzierżawienia.

Inspektorem rolnym pow. Lucwiskiego jest p. Kuzmin, bolszewik.

Ucierpieli wprawdzie ~~majątki polskie~~ majątki polskie Wierdy i Koniopolis.

27-go lutego w maj. Radopol do p. Juliana Janowskiego przyjechał naczelnik rejonu rolniczego z pomocnikiem p. Tytkok, sporządzać plan tej części majątku, która ma pozostać właścicielowi, gwałtem ci namowić chcieli dać p. Janowskiemu 20 dziesięcin błota. Po dłuższych targach obzar błota zmniejszone do 4 dziesięcin. Według ustawy rolnej przy właścicielach fundum zostaje 50 hektarów czyli 46 dziesięcin ziemi, a przy właścicielach folwarków - 100 hektarów. O ile więc właściciel fundum chce otrzymać 100 hektarów musi opuszczać fundum i przenosić się na folwark.

Łotwa
Reforma
rolna.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kalno-lewicowej na posiedzeniu Centralnego Komitetu Rolnego w Rydze oświadczył, że siedzib Polakom pozostawić nie można "ze względów ne-
lit-woznych" Władze łotewskie przystąpiły do ruszania drobnej szlach-
ty dzierżawców, nie zwracając przytem uwagi na to, że kontrakty dzier-
żawne kończą się dopiero za kilka lat, niektórzy obiecują zostawić na
7 dziesięcin. W Rzeżyckim pow. postanowiono konfiskować 13 majątków,
z których polskie są następujące: Janoń - Rymara, Dawdowiany - Dow-
siady, Werklany - Sanierzyny, Uzulmujta - Michada Benisławskiego i
Burzmujta - Szadurkieco.

Według pras łotewskich, sprawami mniejszości narodowych, oficjal-
nie opiekują się koła polskie z członków konstituanty. Pałac jak
wiadomo nie potrefili przeprowadzić do konstituanty ani jednego kan-
dydata. Tłomaczy się to tem, że wystawiono na Łotwie osoby mocno nieno-
nularne, szczególnie w Letgalji; wobec tego dla opieki nad sprawami
mniejszości polskiej rząd łotewski mianował na stanowisko asystenta p.
Narcisiewskiego, który jest słabo połączony wszelkim wskazówkom od rzą-
du otrzymanym. Jaki to jest Polak, świadczy fakt, że z żoną swoją, która
jest także pochodzenia polskiego rozmawia w domu tylko po rosyjsku.

Na stanowisko kierownika oświaty polskiej był przez kolonię pol-
ska wysuwane następujące kandydatury: p.p. Feldmego, Miłoszyńskiego i
Szmelinca. Narcisiewski zatwierdził tych kandydatur nie chciał. Opono-
wał stowarzyszenia polskie przez osoby połączony mu, wysunął i zatwier-
dził kandydaturę p. Ronczewskiego z Tomka, którego z Rosjanem i mó-
wiącego w domu także po rosyjsku. Obecnie w zarządach wszystkich trzech
stowarzyszeń polskich: klubu "Auzta", w Towarzystwie Dobroczynności
i "Oświacie" figurują te same osoby: Trandeold, Wyżkowski, ks. Jeleński,
z których Trandeold otwarcie prowadzi politykę Litwy Kowieńskiej. Wy-
żkowski jest zupełnie pod jego wpływem, a ks. Jeleński spełnia wszyst-
kie ich rozkazy. Żywioły bardziej narodowo uświadomione z konsulem na
czele, wystąpiły z polskich stowarzyszeń i stan obecny ich jest polaka-
ny. Tu gdzie jest polska delegacja pokojowa i tyle polskich ekspozytur.
W stowarzyszeniach polskich zwróciła orientacja kowieńsko-łotewsko-
rosyjska, a ludzie narodowo uświadomieni opuścili organizacje. Zulta-
ty są takie, że wydział oświaty polskiej i Reda Pedagogiczna, zarządząca
się przy nim, a wyłoniona ze stowarzyszeń polskich i składająca się
z Trancuta, Wyżkowskiego i Balcewicza wyowiada się za otwieraniem
dla polskich dzieci szkół z rosyjskim językiem wykładowym i z nieobo-
wiązkowym uczęszczaniem na lekcje języka polskiego.

B O L S Z E W I J.

Dylokacja. 5-ta Dywizja piechoty - obsadza linje rozsejnowa od granicy Kotewskiej do Lepla. Oddziały tej Dywizji jakoby ściagniete są do rejonu Połocka, celem odesłania na t-ky dla reorganizacji. Sztab Dywizji w Witebsku.

2-a Dywizja piechoty - obsadza linje rozsejnowa od Lepla aż do Kuczynki włącznie /na wysokości Nieświeża/. Powtarzają sie wiadomości o zluzowaniu oddziałów tej Dywizji i odesłanie takowych w kierunku Orszy. Sztab Dywizji w Smolewiczach.

8-na Dywizja piechoty - obsadza linje rozsejnowa od Kuczynki do linii kolejowej Łoniniec - Kalenkowicze włącznie. Sztab Dywizji w Bobrujsku.

17-ta Dywizja piechoty - obsadza linje rozsejnowa od linii kolejowej Łoniniec - Kalenkowicze włącznie do granicy Wołynia. Sztab Dywizji w Rzeszycy.

4-ta Dywizja piechoty - w rezerwie. Sztab Dywizji w Rohacznosie.

16-ta Dywizja piechoty - w rezerwie. Sztab Dywizji w Klimowiczach.

36-ta Kub. Dywizja jazdy - pełni służbę kordonową na tyłach 2-giej Dywizji piech.

Wszystkie wymienione oddziały należą do 16-tej armji, sztab której znajduje się w Mohylowie. D-ą armji jest Kuk.

R ó ż n e.

Bolszewicy zaczęli rozbiierać zerman żelazny most na Dźwinie w Połocku i mają wkrótce budować nowy.

Zerman na Beresynie most w Bobrujsku został demontowany do użytku i pociągi przez most kursują normalnie.

W Połocku ogłoszono mobilizację młodzieży roczników.

Cernizom Mińska bwa co noc alarmowana, nakoło miasta wystawiane są nlatówki, a no mieście krązą czeste patrole. Ludność cywilna miasta i okolic chowa cenniejsze rzeczy - wszystko to związane z jakoby nliacem kontrrewolucyjnym, wystąpieniem Biakorusinów.

Według tajnego rozkazu "oddziały inżynierijnego" mają być do końca kwietnia wszystkie drogi od rzeki Pronia do Dniepru i od Dniepru do linii Mińsk - Smuck naprawione.

Według tegoż rozkazu są wyznaczone linje obronne: 1-sza

rzeka Berezyna, 2-ga rzeka Uraja, 3-cia rzeka Dniestr, 4-ta rzeka
nia i Soł. Przez te punkty przechodzą 8 głównych dróg.

Przed tygodniem tygodniemi Komisariat Bróc Komunikacji w Rosji
Sowieckiej /z częścią zarządu kolei Ruzo - Orłowskiej/ miał przy-
stąpić do formowania zarządu kolei wileńskich. Siedziba tego zar-
ządu do czasu zajęcia Wilna jest Orzeł. Wydział Rachunkowy for-
muje z ramienia rządu sowieckiego: kot. sz. Kapej, buchalter Ruzo-
Orłowskiej kolei rosyjanin Trubin. Nominacje na naczelnika Wydzia-
łu Rachuby Dyrekcji Wileńskiej otrzymał od nich starszy rachmistrz
Władysław Trojanowski. Wszystkie inne wydziały są także obsadzone,
lecz od każdego mianowania żądają ścisłej dyskrecji.

W ostatnim czasie zauważono, że bolszewicy dążą do zawarcia ro-
koju z Polką, a wszelkie swe siły kierują na Kaukaz, celem rozsze-
rzenia swych wpływów na Gruzję, Persję i Indję.

Za zgodności:

M. Kosciałkowski

/-/ KOSCIALKOWSKI mjr.
Szef Oddziału II-go.

Kierownik Sekcji Ofensyw.